

Maria Oiarzabal
Andoain, Gipuzkoa

Aurkibidea

Biografia

Zintak

AND-036

- **Proiektua:** Andoaingo 'Orria' aldizkaria
- **Elkarrizketatzailea(k):**
- **Data:** 1990-11-01
- **Iraupena:** 66 min
- **Euskarria:** Audio Analog
- **Kodifikatzailea:** Gisasola, Jaione
- **Emalea:** Romero, Petri

Pasarteak

1. Umetan eskolan gazteleraz

- **Erref:** AND-036/002
- **Iraupena:** 0:03:49. **Hasi:** 00:00:06. **Bukatu:** 00:03:55

- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskola
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa

Laburpena:

1906ko abenduaren 10ean Istuitza txiki baserrian jaio zen. Gurasoak andoaindarrak zituela kontatzen du. Etxeberritako eskolan eta Notre-Dameko monjetan ibili izan zen. 11 urte arte ibili izan zen eskolan. Gazteleraz ikasten zutela kontatzen du, irakasleak ez zekielako euskaraz.

2. Azelaingo jauntxoa

- **Erref:** AND-036/003
- **Iraupena:** 0:02:11. **Hasi:** 00:03:55. **Bukatu:** 00:06:06
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Pertsonaia ezagunak

Laburpena:

Azelaingo jauntxoa ezagutu zuela kontatzen du Mariak. Etxean egoten zen kontuak kontatzen iluntzetan bederatziak arte. Egunero txokolatina oparitzen ziela gogoratzen du.

3. Azelaingo jauregia

- **Erref:** AND-036/005
- **Iraupena:** 0:03:23. **Hasi:** 00:06:36. **Bukatu:** 00:09:59
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Pertsonaia ezagunak

Laburpena:

Azelaingo jauntxoa egunero Donostiara trenean joaten zela kontatzen du Mariak. Hil zenerako Azelaingo jauregia galdu zuen. Enkantean saldu zen ondoren etxea.

4. Azelaingo jauntxoa lanean

- **Erref:** AND-036/006
- **Iraupena:** 0:01:19. **Hasi:** 00:09:59. **Bukatu:** 00:11:18
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Pertsonaia ezagunak

Laburpena:

<p>Azelaingo jauntxoak abokatu ikasketak Ameriketara egin zituen, eta Andoainen ez zioten balio; itzultzaile lanetan aritu izan zela kontatzen du Mariak.</p>

5. Azelaingo jauntxoaren izaera

- **Erref:** AND-036/007
- **Iraupena:** 0:01:35. **Hasi:** 00:11:18. **Bukatu:** 00:12:53
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Auzokoen arteko harremana
- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Pertsonaia ezagunak

Laburpena:

<p>Azelaingo jauntxoa ez zen oso jendartekoa. Istuitza Txikin laguntza handia eman omen zioten, nahiz eta auzokoak beti jauntxoari edozer kentzeko prest egoten ziren, Mariaren ustez.</p>

6. Azelaingo jauregiko bizimodua

- **Erref:** AND-036/008
- **Iraupena:** 0:02:12. **Hasi:** 00:12:53. **Bukatu:** 00:15:05
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Auzokoen arteko harremana
- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Pertsonaia ezagunak
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa

Laburpena:

<p>Azelaingo jauntxoaren etxean bizi izandako dontzeila, sukaldari eta morroiak ezagutu zituen Mariak. Behiak, zezena eta automobila ere ezagutu zituen. Andrezalea zela esaten zen herrian.</p>

7. Azelaingo etxe dotorea

- **Erref:** AND-036/009
- **Iraupena:** 0:01:56. **Hasi:** 00:15:05. **Bukatu:** 00:17:01
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Eraikuntzak eta azpiegiturak
- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Pertsonaia ezagunak

Laburpena:

<p>Azelaingo etxea barrutik izugarria zela kontatzen du Mariak. Dotorea zela eta txikitan bertan galdu izan zela kontatzen du. Amona bertan lanean ibili izan zen dontzeila, eta hark kontaturiko istorioak gogoratzen ditu.</p>

8. Azelaingo familia

- **Erref:** AND-036/010
- **Iraupena:** 0:03:27. **Hasi:** 00:17:01. **Bukatu:** 00:20:28
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Pertsonaia ezagunak
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa

Laburpena:

Azelaingo jauntxoa mutil-zaharra izan zen eta anaia zaharrenarekin bizi izan zen. Bihotzeko arazoak izan zituen anaia zaharrenak eta ehizara zihoala zalditik erori eta hil egin zela kontatzen du Mariak.

9. Gaztetan asto xamarrek

- **Erref:** AND-036/011
- **Iraupena:** 0:01:42. **Hasi:** 00:20:28. **Bukatu:** 00:22:10
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Umetako kontuak
- Bestelako kontuak » Gaur egungo kontuak

Laburpena:

<p>Mariari bere gazte garaiko umeak asto xamarrek zirela iruditzen zaio, baina beste bihotz bat izaten zutela gaur egungo gazteekin alderatuta. Goserik pasa ez zuela dio, baina ez zutela eskuetan dirurik ibiltzen.</p>

10. Lanetik mezetara

- **Erref:** AND-036/013
- **Iraupena:** 0:00:54. **Hasi:** 00:22:57. **Bukatu:** 00:23:51
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak
- Baserria » Baserriko bizimodua » Baserriko bizimodua

Laburpena:

<p>Andoainera mezetara egunero etortzen zela kontatzen du, eguna argitu aurretik lanera sorora joaten zen. Sorabillara baino nahiago izaten zuen Andoainera joatea baserritik.</p>

11. Andoainen jaietan

- **Erref:** AND-036/015
- **Iraupena:** 0:01:21. **Hasi:** 00:24:38. **Bukatu:** 00:25:59
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Aisia » Jai-giroa » Erromeriak
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko zereginak

Laburpena:

<p>Jai egunak mezetara joan eta etxea garbitzeko erabiltzen zituzten. Lanak bukatutakoan plazara joaten ziren, bandak musika jotzen zuen eta dantza soltean zein bikoteka aritzen ziren. Hamabietarako etxera joan behar izaten zuten.</p>

12. Gaztetan baserrian lanean

- **Erref:** AND-036/017
- **Iraupena:** 0:03:32. **Hasi:** 00:26:05. **Bukatu:** 00:29:37

- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak
- Baserria » Baserriko bizimodua » Baserriko bizimodua

Laburpena:

<p>Baserrian goizean argitu aurretik hasten zen lanean. Hamabietan bazkaldu, siesta pixka bat egin eta ordubietatik zortzietara berriro lanera joaten zen. Afalostean arropa konpontzen aritzen zela kontatzen du Mariak.</p>

13. Herritik irten gabe ia

- **Erref:** AND-036/018
- **Iraupena:** 0:02:03. **Hasi:** 00:29:37. **Bukatu:** 00:31:40
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Inguruko herriak eta auzoak
- Familia eta harremanak » Bikote kontuak » Ezkontzak

Laburpena:

<p>Maria ez zen herritik irten feriatan edo antzekoetara. Ezkondu zenean Bilbora joan zen, baina gutxi iraten zen herritik. Urrietara edo Villabonara joan izan zen jaietan, baina dirurik ez zuten izaten. Igandea soilik izaten zuten libre eta mezetara orduan joaten ziren.</p>

14. Azelaingo jauntxoa elizan

- **Erref:** AND-036/019
- **Iraupena:** 0:00:19. **Hasi:** 00:31:40. **Bukatu:** 00:31:59
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Eliza giroko ospakizunak

Laburpena:

Azelaingo jauntxoak bere aulkia Sorabillako elizan duela gogoratzen du Mariak.

15. Kanpai jotzen Sorabillan

- **Erref:** AND-036/021
- **Iraupena:** 0:02:00. **Hasi:** 00:32:26. **Bukatu:** 00:34:26
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Kanpaiak

Laburpena:

<p>Gerra zibilean etxera sartzeko gogoz, larrituta egoten zen. Sorabillara ezkondu zegoen, bi seme-alabekin, eta elizan kanpaiak jotzen aritzen zen Maria, apaizari ezetz esaten ausartzen ez zelako.</p>

16. Soldaduek ardoa edan

- **Erref:** AND-036/022
- **Iraupena:** 0:03:10. **Hasi:** 00:34:26. **Bukatu:** 00:37:36
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Gerraren hasiera
- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Ondasunen galera

Laburpena:

Mariak taberna zuen gerra garaian eta meztatik irten ondoren ukuiluan ezkutatu ziren umeekin eta auzokoekin. Ardoa edaten zioten soldaduek egunero eta ez zioten ordaintzen.

17. Sukaldari lanetan soldaduentzat

- **Erref:** AND-036/023
- **Iraupena:** 0:02:20. **Hasi:** 00:37:36. **Bukatu:** 00:39:56
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Gerraren hasiera
- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Ondasunen galera

Laburpena:

<p>Esnetara bidali zuen Julio Kortazar kapitainak, lau soldaduk lagunduta. Bueltan kanoikadak hasi ziren, eta lurrera erorita esneen erdiak erori zitzaizkion. Kapitainak aginduta, soldaduentzat jatekoak prestatzen aritu izan zela kontatzen du Mariak.</p>

18. Gerran gose handirik ez

- **Erref:** AND-036/024
- **Iraupena:** 0:02:34. **Hasi:** 00:39:56. **Bukatu:** 00:42:30
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Politika » Gerraostea eta Francoren diktadura » Ekonomia gerraostean

Laburpena:

Gerra garaian gose handirik pasa ez zutela dio Mariak. Beti jatekoa lortzen zuela dio. Nazionalak egon zirenean ere esne partitzen aritu izan zen.

19. Gerran bildurrez ihes

- **Erref:** AND-036/025
- **Iraupena:** 0:01:16. **Hasi:** 00:42:30. **Bukatu:** 00:43:46
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Ihes egin beharra
- Politika » Gerra zibila (1936-1939)

Laburpena:

Herrian beldurra zela eta jende askok alde egin zuen, bere ama anai-arreba gazteenekin Billabonara joan zen, nahiz eta aita etxean geratu zen.

20. Herrian fusilatuak

- **Erref:** AND-036/026
- **Iraupena:** 0:03:32. **Hasi:** 00:43:46. **Bukatu:** 00:47:18
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Errepresioa

Laburpena:

Karteroa eta delineatzailea hil egin zituzten komunistak zirelako. Hurrengo egunean enterratu zituzten Sorabillako kanposantuan. 17 hildako izan zirela gogoratzen du Mariak.

21. Gorroto giroa Andoainen

- **Erref:** AND-036/027
- **Iraupena:** 0:02:02. **Hasi:** 00:47:18. **Bukatu:** 00:49:20
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Politika » Gerraostea eta Francoren diktadura

Laburpena:

Gerra bukatuta ere beldurrez jarraitzen zuten. Alde egindakoak itzultzean ere gorroto giroa zegoela azaltzen du Mariak.

22. Sorabillako apaizak

- **Erref:** AND-036/029
- **Iraupena:** 0:02:30. **Hasi:** 00:49:53. **Bukatu:** 00:52:23
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizarekin lotutako pertsonak

Laburpena:

Sorabillan apaiz ugari ezagutu zituen Mariak. Ongi eraman izan da apaiz guztiekin, txarrak ez zirela behintzat.

23. Taberna utzi

- **Erref:** AND-036/031
- **Iraupena:** 0:01:35. **Hasi:** 00:53:51. **Bukatu:** 00:55:26
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa

Laburpena:

Mariak tabernan lan egin zuen eta hori utzi zuenean baserrian lanean jarraitu zuen. Hala ere, herrian etxea erosi eta berriztu ondoren bertan bizi izan zen.

24. Kanpaiak jotzen

- **Erref:** AND-036/032
- **Iraupena:** 0:02:14. **Hasi:** 00:55:26. **Bukatu:** 00:57:40
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Kanpaiak

Laburpena:

Serora lanetan 22 urte pasa zituen. Goizeko meza aurretik kanpaiak jotzen zituen, meza erdian ere jotzen zituen. Larunbatetan ordubietan jotzen ziren eta igandean 5:30etan jotzen zen 6:00retako mezarako. Egunerokoa nola izaten zen kontatzen du Mariak.

25. Kanpaia jotzeko modu desberdinak

- **Erref:** AND-036/033
- **Iraupena:** 0:04:10. **Hasi:** 00:57:40. **Bukatu:** 01:01:50
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Kanpaiak

Laburpena:

Kanpaiak jotzeko modu guztiak gogoratzen ditu Mariak. Sua zegoenean ere kanpaiak jotzen zituela gogoratzen du. Inork ez zekien kanpairik jotzen Mariak utzi zuenean eta galdezka aritzen zitzaizkion.

26. Hiru kanpaiak nola jo

- **Erref:** AND-036/034
- **Iraupena:** 0:02:12. **Hasi:** 01:01:50. **Bukatu:** 01:04:02
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Kanpaiak

Laburpena:

<p>Hiru kanpai daude Sorabillako elizan eta Maria askotan igo izan da kanpandorrera. Ostegun santu batean kanpaiak jo ondoren, hurrengo egunean erlojuaren pisua apurtuta agertu zela gogoratzen du. Hiru kanpaiak: noiz zer jotzen zen kontatzen du Mariak.</p>

27. Elizako lanak

- **Erref:** AND-036/035
- **Iraupena:** 0:01:17. **Hasi:** 01:04:02. **Bukatu:** 01:05:19
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Kanpaiak

Laburpena:

Elizan kanpaiak jotzeaz gain bestelako lanak ere egiten zituela kontatzen du Mariak. Eliza garbitu, loreak jarri, kandelak aldatu, etab. Sakristau lanetan ere aritu izan zen.

Ahotsak.eus-eko edukiarekin sortutako dokumentu automatikoa.

2026-02-18

CC-by-sa | Ahotsak.eus

Badihardugu Euskara Elkartea

Markeskua Jauregia, 20600 Eibar

943121775 - ahotsak@ahotsak.com